

(Službeni glasnik BiH br. 27/04)

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 23. aprila 2004. godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj 4. maja 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O DRŽAVNOJ AGENCIJI ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Djelokrug propisivanja

- (1) Ovim zakonom osniva se Državna agencija za istrage i zaštitu (u dalnjem tekstu: SIPA) i utvrđuje se njena nadležnost i organizacija kao policijskog organa Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: BiH).
- (2) Na sva ostala pitanja značajna za djelovanje SIPA-e kao policijskog organa, kao što su policijska ovlaštenja, radni odnosi, obrazovanje i stručno usavršavanje policijskih službenika u SIPA-i, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o policijskim službenicima BiH.
- (3) Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja značajna za funkcioniranje SIPA-e kao upravne organizacije, kao što je donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i drugih propisa, upravni nadzor, odnos između institucija BiH te odnos prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, te Zakon o upravi BiH.

Član 2.

Definicija SIPA-e

- (1) SIPA je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), s operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova, a na čijem je čelu direktor, i koja se finansira iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.
- (2) SIPA djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interes bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja, bilo kojeg konstitutivnog ili drugog naroda u BiH.

Član 3.

Nadležnost SIPA-e

- (1) Poslovi iz nadležnosti SIPA-e su:

1. sprečavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Sud), a posebno: organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala.

2. prikupljanje obavještenja i podataka o krivičnim djelima iz tačke 1. ovog stava, te praćenje i analiza sigurnosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
3. pružanje pomoći Sudu i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Tužilaštvo) u prikupljanju obavještenja, te izvršavanje naloga Suda i Glavnog tužioca BiH (u dalnjem tekstu: Tužilac);
4. fizička i tehnička zaštita osoba, objekata i druge imovine zaštićene po ovome zakonu;
5. zaštita svjedoka;
6. provođenje međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njenoj nadležnosti;
7. kriminalistička ekspertiza;
8. ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

(2) SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH, Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH i drugim propisima BiH.

Član 4.

Uspostava SIPA-e

- (1) Sjedište SIPA-e je u Sarajevu.
 - (2) SIPA ima najmanje dva regionalna ureda sa sjedištem u Banjoj Luci i Mostaru.
 - (3) Vijeće ministara može donijeti odluku o uspostavi novih regionalnih ureda.
 - (4) SIPA ima odjele i jedinice.
- (5) Uz odjele i jedinice osnovane ovim zakonom, ostale se organizacijske jedinice unutar ili izvan sjedišta SIPA-e mogu uspostaviti Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji se donosi prema Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave BiH.

Član 5.

Radni odnosi u SIPA-i

- (1) Zaposlenici SIPA-e su policijski službenici, državni službenici i ostali zaposleni u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
- (2) Policijski službenici su ovlaštene službene osobe na čije se radne odnose primjenjuje Zakon o policijskim službenicima BiH.
- (3) Na radne odnose ostalih zaposlenika na poslovima za koje je potrebna visoka stručna spremu primjenjuje se Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, a na namještenike na poslovima za koje nije potrebna visoka stručna spremu posebni propisi.
- (4) Radna mjesta na kojima rade policijski službenici te radna mjesta državnih službenika i ostalih zaposlenika uređuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 6.

Poličjska ovlaštenja

Poličjski službenici zaposleni u SIPA-i primjenjuju policijska ovlaštenja u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i postupaju kao ovlaštene službene osobe u skladu sa zakonima o krivičnom postupku u BiH (u dalnjem tekstu: zakon o krivičnom postupku).

II - ORGANIZACIJA

1. Upravljanje

Član 7.

Upravljanje i izvještavanje

- (1) SIPA-om rukovodi direktor SIPA-e (u dalnjem tekstu: direktor), koji ima najviše ovlašteno policijsko zvanje.
- (2) Direktor ima jednog zamjenika i pomoćnike direktora. Zamjenik i pomoćnici direktora za svoj rad odgovaraju direktoru.
- (3) Directora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu imenuje Vijeće ministara na prijedlog Komisije za izbor u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH (u dalnjem tekstu: Komisija) na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.
- (4) Vijeće ministara imenuje i razrješava direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu prema uslovima i u postupku u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH.
- (5) Direktor je za svoj rad i rad SIPA-e, te za situaciju na područjima iz nadležnosti SIPA-e odgovoran ministru nadležnom za sigurnost BiH (u dalnjem tekstu: ministar) i Vijeću ministara.
- (6) Direktor podnosi izvještaje o radu SIPA-e ministru.

Član 8.

Dužnosti i odgovornosti direktora

- (1) Direktor:
 - a) predstavlja SIPA-u;
 - b) izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama predsjedavajućeg Vijeća ministara te godišnji budžet SIPA-e i predlaže ih ministru, koji ih prosljeđuje Vijeću ministara;
 - c) rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti SIPA-e;
 - d) osigurava pravilno izvršavanje smjernica i naloga tužioca o radnjama policijskih službenika u vezi s krivičnim postupkom;

- e) osigurava saradnju s organima za provođenje zakona te ostalim odgovarajućim tijelima u BiH;
 - f) osigurava saradnju s organima za provođenje zakona i ostalim nadležnim službama stranih država, kao i provođenje ostalih međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata iz nadležnosti SIPA-e.
- (2) Uz dužnosti i odgovornosti iz stava 1. ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:
- a) predlaganje Vijeću ministara Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, drugih propisa predviđenih zakonom te propisa nužnih radi obavljanja poslova iz nadležnosti SIPA-e, u skladu sa zakonima BiH;
 - b) raspoređivanje dužnosti pomoćnicima direktora i načelnicima u skladu sa zakonom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i drugim propisima;
 - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenika SIPA-e u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i drugim zakonima i propisima;
 - d) u saglasnosti s ministrom, nabavka oružja, municije, opreme i ostalih potrepština za potrebe SIPA-e;
 - e) u saglasnosti s ministrom, priprema i provodenje programa obrazovanja i obuke zaposlenika SIPA-e;
 - f) podnošenje godišnjeg izvještaja o radu i situaciji na područjima iz nadležnosti SIPA-e ministru, koji ga proslijedi Vijeću ministara te posebnih izvještaja po potrebi ili na zahtjev ministra;
 - g) podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
 - h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.

(3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada SIPA-e i za zakonito trošenje sredstava dodijeljenih SIPA-i iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Član 9.

Zamjenik direktora, pomoćnici direktora i načelnici

- (1) Zamjenik direktora zamjenjuje direktora za vrijeme njegovog odsustva, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese direktor te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor u cilju efikasnog i pravilnog obavljanja poslova SIPA-e.
- (2) Pomoćnici direktora, odnosno načelnici rukovode odjelom, odnosno jedinicom na čijem su čelu, a za svoj rad i rad odjela, odnosno jedinice odgovaraju direktoru.
- (3) Pomoćnike direktora, osim pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu, te načelnike jedinica imenuje i razrješava direktor u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH.
- (4) Pomoćnici direktora moraju imati visoku stručnu spremu.

Član 10.

Spriječenost direktora

- (1) Ako direktor nije u mogućnosti ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik direktora, sve dok ih direktor ponovo ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novog direktora.
- (2) Ukoliko direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Komisija će predložiti Vijeću ministara kandidata za novog direktora.

2. Struktura

Član 11.

Sastav SIPA-e

SIPA se sastoji od sljedećih odjela i jedinica:

1. Kriminalističko-istražni odjel;
2. Finansijsko-obavještajni odjel;
3. Odjel za zaštitu ličnosti i objekata;
4. Odjel za zaštitu svjedoka;
5. Jedinica za specijalnu podršku;
6. Odjel za unutrašnju kontrolu;
7. niže organizacijske jedinice uspostavljene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 12.

Zadaci Kriminalističko-istražnog odjela

Kriminalističko-istražni odjel (u dalnjem tekstu: KIO):

- a) radi na otkrivanju i istrazi krivičnih djela iz nadležnosti Suda, pronalaženju i hapšenju počinilaca tih krivičnih djela i njihovom dovođenju Tužiocu, pod nadzorom, smjernicama i nalozima Tužioca u skladu sa zakonom o krivičnom postupku;
- b) radi na sprečavanju krivičnih djela;
- c) pruža operativnu pomoć Finansijsko-obavještajnom odjelu;
- d) prikuplja obavještenja i podatke o krivičnim djelima, prati i analizira sigurnosnu situaciju i pojave koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
- e) organizira i obavlja kriminalističko-stručne poslove.

Član 13.

Zadaci Finansijsko-obavještajnog odjela

Finansijsko-obavještajni odjel (u dalnjem tekstu: FOO):

- a) prima, prikuplja, evidentira, analizira, istražuje i proslijedi Tužiocu informacije, podatke i dokumentaciju primljenu u skladu sa zakonom i drugim propisima BiH o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- b) ostvaruje međunarodnu saradnju na polju sprečavanja i istrage pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- c) pruža Tužiocu stručnu podršku iz područja finansija.

Član 14.

Zadaci Odjela za zaštitu ličnosti i objekata

Odjel za zaštitu ličnosti i objekata (u dalnjem tekstu: OBL) provodi fizičku i tehničku zaštitu osoba zaštićenih po ovom zakonu (u dalnjem tekstu: zaštićene osobe), kao i zaštićenih objekata i druge zaštićene imovine.

Član 15.

Zaštićene osobe

- (1) Zaštićene osobe su:
 - a) članovi Predsjedništva BiH;
 - b) predsjedavajući Vijeća ministara;
 - c) ministri u Vijeću ministara;
 - d) predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH;
 - e) predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH;
 - f) predsjednik Suda Bosne i Hercegovine;
 - g) Glavni tužilac Bosne i Hercegovine;
 - h) strani zvaničnici u posjeti BiH i druge osobe po odluci Vijeća ministara.
- (2) Na obrazloženi zahtjev zaštićenih osoba iz stava 1., alineja d), e), f) i g) ovog člana, SIPA će pružiti zaštitu i ostalim članovima Parlamentarne skupštine BiH, ostalim sudijama Suda BiH, odnosno zamjeniku Tužioca i ostalim tužiocima BiH, po odluci direktora, a na osnovu stručne procjene SIPA-e.

(3) Kada to situacija nalaže, SIPA može pružiti zaštitu osobama zaposlenim u institucijama BiH, u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u BiH te osobama u posjeti BiH, po odluci direktora a na osnovu stručne procjene SIPA-e.

Član 16.

Zaštićeni objekti i druga zaštićena imovina

(1) Zaštićeni su objekti i druga imovina kojoj je BiH obavezna pružiti zaštitu prema međunarodnom pravu ili zakonu.

(2) Drugi objekti i imovina štite se po odluci Vijeća ministara.

Član 17.

Dužnosti Odjela za zaštitu svjedoka

Odjel za zaštitu svjedoka (u dalnjem tekstu: OZS) provodi zaštitu svjedoka u skladu sa zakonima i drugim propisima BiH o zaštiti svjedoka.

Član 18.

Uloga Jedinice za specijalnu podršku

(1) Jedinica za specijalnu podršku (u dalnjem tekstu: JSP) pruža pomoć drugim odjelima osiguravajući dodatnu policijsku taktiku, opremu i osoblje, kada su potrebne pojačane mjere sigurnosti.

(2) JSP obavlja najzahtjevnije i najsloženije taktičke i operativno-tehničke policijske radnje, primjenjujući policijska ovlaštenja u visokorizičnim situacijama kada su neophodne posebne vještine, obučenost i oprema.

(3) Upotrebu JSP-a odobrava direktor.

Član 19.

Uloga Odjela za unutrašnju kontrolu

Odjel za unutrašnju kontrolu (u dalnjem tekstu: OUK) nadležan je za:

- a) interne istrage po predstavkama o nepriličnom ponašanju zaposlenika SIPA-e;
- b) istrage upotrebe sile, naročito vatrengog oružja, korupcije i zloupotrebe ovlaštenja od strane policijskih službenika u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH;
- c) interne kontrole postupaka unutar odjela, kako bi se osiguralo propisno postupanje po zakonu, pravilnicima, policijskim priručnicima i pisanim naredbama;
- d) razvoj stručnih standarda i politike postupanja.

Član 20.

Dodatne dužnosti odjela

Uz dužnosti odjela propisane ovim zakonom, svaki odjel ispunjava i druge dužnosti propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

III - SLUŽBENA SARADNJA

Član 21.

Pružanje pomoći

- (1) Organi uprave i druga tijela, službe i druge institucije u BiH, entitetska i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, carinske i poreske vlasti, finansijska policija, tijela za vezu s Interpolom, nadležna tijela Brčko Distrikta BiH i druga odgovarajuća tijela dužna su sarađivati sa SIPA-om i na njen zahtjev pružiti pomoć SIPA-i u obavljanju poslova iz njene nadležnosti, te koordinirati djelatnosti iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti izvora, metoda i ostalih nejavnih informacija.
- (2) SIPA je dužna sarađivati i pružiti pomoć tijelima iz stava 1. ovog člana na njihov zahtjev.
- (3) Način pružanja pomoći i sva ostala pitanja vezana uz pružanje pomoći i saradnju iz stava 1. i 2. ovog člana uređuju se međusobnim sporazumom ili drugim pravnim aktom u mjeri u kojoj nisu utvrđena zakonom.

Član 22.

Dužnost obavještavanja nadležnoga tijela

- (1) SIPA je dužna obavijestiti nadležna tijela u BiH o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a u vezi s pripremanjem ili činjenjem krivičnog djela koje je u nadležnosti tog tijela, kao i o mjerama i radnjama preduzetima u cilju sprečavanja činjenja ili pronalaženja i hapšenja počinilaca takvih krivičnih djela.
- (2) Nadležna tijela u BiH dužna su obavijestiti SIPA-u o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a u vezi s pripremanjem ili činjenjem krivičnog djela iz nadležnosti SIPA-e, kao i o mjerama i radnjama preduzetim u cilju sprečavanja činjenja ili pronalaženja i hapšenja počinilaca takvih krivičnih djela.

Član 23.

Međunarodna saradnja

- (1) SIPA može sarađivati sa stranim organima za provođenje zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima, u cilju obavljanja svojih poslova po ovome zakonu. Saradnja može uključivati razmjenu podataka i zajedničko obavljanje radnji iz nadležnosti SIPA-e.
- (2) SIPA može dostaviti stranim organima za provođenje zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima podatke o državljanima BiH, ukoliko primi obavještenje da državljanin predstavlja opasnost za sigurnost BiH, državu u kojoj se nalazi ili šиру opasnost za regionalnu ili globalnu sigurnost.

(3) Saradnja sa stranim organima za provođenje zakona u krivičnim stvarima obavlja se preko Ureda za saradnju s Interpolom.

(4) Bez obzira na stav 2. ovoga člana, SIPA neće dostaviti podatke o državljanima BiH ukoliko nema razumno osiguranje da će primalac osigurati isti stepen zaštite podataka koji se osigurava u BiH.

(5) Ukoliko se podaci odnose na krivični postupak koji se vodi u BiH, razmjena podataka iz ovoga člana vrši se u skladu sa zakonom o krivičnom postupku.

IV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Prestanak važenja prethodnih zakona

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o Agenciji za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 15/02).

(2) Zaposlenici, imovina, uključujući i obaveze, te sredstva rada Agencije za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine postaju zaposlenici, imovina i sredstva rada Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e).

Član 25.

Primjenjivi propisi

(1) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji SIPA-e donijet će se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do usvajanja odgovarajućih propisa, SIPA primjenjuje propise donesene prema zakonima iz člana 24. ovog zakona, u mjeri u kojoj ti propisi nisu u suprotnosti s ovim zakonom i Zakonom o policijskim službenicima BiH.

Član 26.

Imenovanja

(1) Postupak imenovanja direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu započet će se po proteku roka od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a okončat će se najkasnije u roku do 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Imenovanja iz stava 1. ovog člana stupit će na snagu prvog dana po proteku roka od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, u kojem roku direktor i zamjenici direktora imenovani prema zakonu iz člana 24. stava 1. ovoga zakona obavljaju poslove i nadležnosti po ovom zakonu.

Član 27.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

PSBiH broj 39/04
4. maja 2004. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mustafa Pamuk, s. r.

